

Číslo: 827/2022-1.7/ss-R
76261/2022
76262/2022-int.
Bratislava, 22. decembra 2022

ROZHODNUTIE

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, rozhodlo podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní konania o podnete v súvislosti s navrhovanou činnosťou „**Výhradné ložisko bentonitu v dobývacom priestore Stará Kremnička II**“, navrhovateľa **ENERGOGAZ, a. s., Hroncova 3, 040 01 Košice, IČO 31699499**, takto:

Navrhovaná činnosť „**Výhradné ložisko bentonitu v dobývacom priestore Stará Kremnička II**“, uvedená v odôvodnenom písomnom podnete

sa bude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Dňa 22. 10. 2020 bol na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva (v súčasnosti sekcia posudzovania

vplyvov na životné prostredie), odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) doručení podnet, označený ako „Podnet na prešetrenie rozhodnutia“ listom zo dňa 20. 10. 2020 od **OZ Kremnické vrchy pre život, Bartošova Lehôtka 170, 967 01 Kremnica** (ďalej len „podávateľ podnetu“) na začatie konania podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“), v súvislosti s navrhovanou činnosťou „**Výhradné ložisko bentonitu v dobývacom priestore Stará Kremnička II**“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“), navrhovateľa **ENERGOGAZ, a. s., Hroncova 3, 040 01 Košice, IČO 31699499** (ďalej len „navrhovateľ“).

Navrhovaná činnosť predstavuje banskú činnosť, otváрку, prípravu, dobývanie výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Stará Kremnička II., v okrese Žiar nad Hronom, v Banskobystrickom kraji. Navrhovaná činnosť sa plánuje vykonávať na pozemkoch s parc. č. KN-C 498/24, 498/25 v katastrálnom území Bartošova Lehôtka a na pozemkoch s parc. č. KN-C 1171/16, 1171/17, 1171/18, 1171/19 v katastrálnom území Stará Kremnička. Celková plocha dotknutá plánovanou banskou činnosťou je 46 912 m², tzn. 4,69 ha s plánovanou ročnou ťažbou do 50 000 ton/rok. Celý dobývací priestor má výmeru 23,9596 ha. Podávateľ podnetu sa domnieva, že v prípade rozšírenia lomu by mali byť vplyvy na životné prostredie posúdené kumulatívne s ohľadom na celý dobývací priestor.

Z dokumentu „Plán otvářky, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Stará Kremnička II. na roky 2020 – 2029 (ďalej len „POPD“) vyplýva, že navrhovaná činnosť bude umiestnená nasledovne.

Katastrálne územie Bartošova Lehôtka.

Pozemok s parc. č. KN-C 498/25 (novovytvorený pozemok o výmere 2 29 80 m²) je dočasne vyňatý z plnenia funkcie lesa, a to rozhodnutím Okresného úradu v Žiari nad Hronom, odborom pozemkovým a lesným č. OU-ZH-PLO-2019/01024 zo dňa 17. 09. 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 10. 2019, na obdobie do 31. 12. 2025.

Pozemok s parc. č. KN-C 498/24 o výmere 5000 m² - podľa geometrického plánu č. 32001461 – 01/2019 ide o druh pozemku, lesný (ostatná plocha), ktorý je dočasne vyňatý z plnenia funkcie lesa, a to rozhodnutím Obvodného lesného úradu v Žarnovici na obdobie do 31. 12. 2025 vo vlastníctve navrhovateľa, Okresným úradom Žiar nad Hronom, odborom katastrálnym je vedený na liste vlastníctva č. 894.

Katastrálne územie Stará Kremnička.

Pozemok s parc. č. KN-C 1171/16 je novovytvorený pozemok podľa geometrického plánu č. 32001461 – 01/2019 o výmere 459 m².

Pozemok s parc. č. KN-C 1171/17 (novovytvorený pozemok podľa geometrického plánu č. 32001461 – 01/2019 o výmere 1 26 23 m²). Predmetný pozemok je dočasne vyňatý z plnenia funkcie lesa rozhodnutím Okresného úradu v Žiari nad Hronom, odborom pozemkovým a lesným č. OU-ZH-PLO-2019/01024 zo dňa 17. 09. 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 10. 2019 na obdobie do 31. 12. 2029 vo vlastníctve Rímskokatolíckej cirkvi, Biskupstvo Banská Bystrica. Okresným úradom Žiar nad Hronom, odborom katastrálnym je pozemok vedený na liste vlastníctva č. 1133 na základe nájomnej zmluvy zo dňa 07. 08. 2019.

Pozemok s parc. č. KN-C 1171/18 je novovytvorený pozemok podľa geometrického plánu č. 32001461 – 01/2019 o výmere 1394 m².

Pozemok s parc. č. KN C 1171/19 je novovytvorený pozemok podľa geometrického plánu č. 32001461 – 01/2019 o výmere 4456 m². Predmetný pozemok je dočasne vyňatý z plnenia funkcií lesa rozhodnutím Okresného úradu v Žiari nad Hronom, odborom pozemkovým a lesným č.OU-ZH-PLO-2019/01024 zo dňa 17. 09. 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 10. 2019 na obdobie do 31. 12. 2029 vo vlastníctve navrhovateľa. Okresným úradom Žiar nad Hronom, odborom katastrálnym je pozemok vedený na liste vlastníctva č. 1337.

Celková plocha dotknutá plánovanou banskou činnosťou podľa POPD je P = 4 69 12 m², s plánovanou ročnou ťažbou do 50 tis. ton

Navrhovaná banská činnosť bude vykonávaná v dobývacom priestore (ďalej len „DP“) Stará Kremnička II., ktorý bol určený rozhodnutím Obvodného banského úradu Banská Bystrica (ďalej len „OBÚ Banská Bystrica“) č.j. 667 / 465 / Bu – Oz / 1995, zo dňa 16. 08. 1995 o výmere 23 95 96 m² a ktorý bol pridelený ťažobnej organizácii ENERGOGAZ, a.s. na základe výberového konania a predchádzajúceho súhlasu OBÚ Banská Bystrica.

Výhradné ložisko bentonitu v DP Stará Kremnička II sa nachádza cca 2 km juhozápadne od obce Bartošova Lehôtka, resp. cca 3,7 km severne od obce Stará Kremnička. Vo vzdialenosti cca 800 m od východného okraja DP Stará Kremnička prechádza štátna cesta č. 65 v úseku Žiar nad Hronom – Stará Kremnička – Bartošova Lehôtka – Kremnica.

Z hľadiska regionálneho geomorfologického členenia ložisko a jeho širšie okolie patrí do celku Žiarska kotlina. Je situované v nadmorskej výške cca 460 až 590 m n.m., na južných svahoch kóty 666 m n.m. Veľký Háj. Súčasný morfológický pomery ložiska sú výsledkom jeho geologickej a tektonickej stavby a pôsobenia erózne – denudačných procesov. Ložisko je produktom premeny ryolitových pemzových tufov, hlavne na bentonit s prítomnosťou montmorillonitu, kaolinitu a cristobalitu v ílovej frakcii. Ložisko vystupuje vo dvoch oddelených úsekoch, keď na západnej strane je situovaný blok č. „4-Z3B“ a na východnej strane blok č. „3-Z3B“, avšak v určenom DP Stará Kremnička II sa nachádzajú len časti týchto geologických blokov.

Pred vlastným dobývaním ložiska je potrebné uskutočniť odlesnenie, odhrnutie humusného horizontu a skrývku ložiska, ako aj vybudovanie, resp. rekonštrukciu prístupovej cesty v DP v návaznosti na existujúcu lesnú cestu. Odlesnenie predmetnej lokality bude vykonané dodávateľsky v súlade rozhodnutím Okresného úradu Žiar nad Hronom o dočasnom vyňatí lesných pozemkov z plnenia funkcií lesa. Práce budú pozostávať z ťažby listnatej a ihličnatej drevnej hmoty, sústredenia hrúbka na odvozné miesto, uhodenia a spálenia nehrúbka, kľčovania pňov a ich umiestnenie do priestoru humusnej a skrývkovej haldy. Po vykonaní týchto prác sa pristúpi k odhrnutiu humusového horizontu, ktorá má hrúbku cca 10 – 30 cm. Práce budú realizované buldozénom, nahrnutá zemina sa uloží na humusnej halde v južnej časti DP a bude použitá na spätnú rekultiváciu. Skrývkový materiál bude následne využitý pri rekultivačných prácach vydobytej časti ložiska. V prípade potreby navrhovateľ požiada príslušný OBÚ o zaradenie úložiska do kategórie v súlade so zákonom č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Časová a vecná nadväznosť otvárkových, prípravných a dobývacích prác nebude obmedzovaná rokmi, ale bude sa musieť dodržať predpolie medzi jednotlivými ťažobnými rezmi a medzi rezom najvyšším a skrývkou minimálne na vzdialenosť 7 m. V POPD sa uvažuje s otvárkou skrývkového rezu a ťažobných rezov a to na úrovni 555, 550, 545, 540 a 535 m n. m. Ťažobné rezy budú sprístupnené lesnou cestou a jednotlivými dopravnými cestami po ťažobných rezoch podľa platného dopravného poriadku. Technológia dobývania a

mechanické vlastnosti ťaženej suroviny, bentonitu, ako aj skrývky si nevyžadujú, aby boli rozpojované iným spôsobom, ako je rozpojovanie mechanické, dobývacími strojmi. V prípade výskytu kompaktnějších a súdržnejších častí nadložia ložiska rozpojovanie horniny bude vykonávané za pomoci pneumatického kladiva. Odtážba suroviny na ďalšie spracovanie k odberateľom, resp. na medziskládku do areálu priemyselného parku obce Lutilla bude uskutočnené zásadne nákladnou automobilovou dopravou.

Predmetný POPD neuvažuje so zriaďovaním a umiestnením banských stavieb, pretože nie sú potrebné, nakoľko vyťažená surovina bude expedovaná priamo k spotrebiteľovi na ďalšie spracovanie, resp. na medziskládku do priemyselného parku v katastrálnom území Lutilla. Na ložisku ani v širšom okolí sa nenachádzajú žiadne banské stavby, ktoré by v lome slúžili na otváрку, prípravu a dobývanie ložiska. Skrývkový materiál bude umiestnený na pozemku dočasne vyňatom z plnenia funkcií lesa parc. č. KN-C 498/25, kat. územie Bartošova Lehôtka.

Navrhovaná činnosť je v zmysle prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov zaraditeľná nasledovne:

Kapitola č. 1. Ťažobný priemysel

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zist'ovacie konanie)
15.	Ťažba ostatných nerastov, ak nie sú uvedené v položkách č. 1 - 6, 9 - 14	od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy	od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy

Nakoľko navrhovaná činnosť nedosahuje prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, postupovalo MŽP SR v súlade s § 19 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. g) zákona o posudzovaní vplyvov upovedomilo listom č. 12028/2020-1.7/ss-62574/2020 zo dňa 02. 12. 2020 (ďalej len „list o začatí konania“) podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku známym účastníkom konania o tom, že dňom doručenia podnetu začalo podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku a v súlade s § 19 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov konanie o podnete, v ktorom MŽP SR rozhodne, či navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR o skutočnosti, že navrhovaná činnosť podlieha konaniu o podnete podľa § 19 zákona o posudzovaní vplyvov informovalo verejnosť, v súlade s § 24 ods. 1 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov, na úradnej tabuli Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a taktiež na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyhradne-lozisko-bentonitu-v-dobyvacom-priestore-stara-kremnicka-ii->

V súlade § 19 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, MŽP SR upovedomilo listom o začatí konania **OBÚ Banská Bystrica**, ako **povoľujúci orgán**, že začalo konanie o podnete. Zároveň si týmto listom MŽP SR vyžiadalo od povoľujúceho orgánu vyjadrenie sa k navrhovanej činnosti, zaslanie doteraz vydaných povolení spolu s kópiami žiadostí o povolenie pre celý dobývací priestor a rovnako ho žiadalo uviesť možný časový, priestorový a prevádzkový súvis s existujúcimi alebo plánovanými investíciami v dotknutom území a to v lehote do 10 pracovných dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí konania. MŽP SR v závere predmetného listu povoľujúcemu orgánu odporučilo, aby daná skutočnosť bola, v prípade, že začalo konanie o povolení podľa osobitného predpisu, braná v zmysle § 29 ods. 1 správneho poriadku ako predbežná otázka.

Podávateľ podnetu v liste zo dňa 20. 10. 2020, označenom ako „Podnet na prešetrenie rozhodnutia“ uvádza, že podáva podnet na prešetrenie rozhodnutia OBÚ Banská Bystrica č. 67-1736/2020 zo dňa 29. 07. 2020, ktorým bola povolená banská činnosť v DP Stará Kremnička II. Podávateľ podnetu sa domnieva, že navrhovaná činnosť mala byť posudzovaná komplexne, pretože sa domnieva, že organizácia (navrhovateľ) účelovo pripravila POPD tak, aby sa navrhovaná činnosť realizovala formálne len na 4,6912 ha, čo je tesne pod prahovou hodnotou podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR v súvislosti s prešetrením rozhodnutia OBÚ Banská Bystrica č. 67-1736/2020 zo dňa 29. 07. 2020 uvádza, že nie je kompetentné na prešetrovanie predmetného rozhodnutia, nakoľko na to nie je príslušný. MŽP SR začalo konanie o podnete podľa §19 zákona o posudzovaní vplyvov z dôvodu, že v čase doručenia podnetu, predmetné rozhodnutie nebolo právoplatné a posudzovanie vplyvov na životné prostredie sa vykonáva pred povolením navrhovanej činnosti podľa osobitného predpisu v súlade s § 1 ods. písm. a) bod. 2 zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR má za to, že dokument POPD je pripravený v súlade s predstavou navrhovateľa a dodáva, že MŽP SR neprináleží hodnotiť, či POPD bol alebo nebol účelovo pripravený na podlimitnú hodnotu.

MŽP SR v liste o začatí konania požiadalo navrhovateľa, podľa § 19 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov o predloženie informácií na objasnenie požiadaviek podnetu, z ktorých bude v zmysle § 19 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov miesto realizácie, ako aj povaha a rozsah navrhovanej činnosti (napr. projektová dokumentácia), možný časový, priestorový a prevádzkový súvis s existujúcimi alebo plánovanými investíciami v dotknutom území, pričom navrhovateľa zároveň informovalo, že tieto budú následne zaslané povoľujúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutým orgánom a dotknutej obci na zaujatie stanoviska k predmetnej veci. Informácie požiadalo MŽP SR doručiť v písomnej aj elektronickej forme do 10 pracovných dní odo dňa doručenia upovedomenia.

V súvislosti so začatím konania o podnete doručil navrhovateľ listom zo dňa 11. 12. 2020 na MŽP SR dňa 16. 12. 2020 stanovisko, v ktorom uvádza, že plocha navrhovanej banskej činnosti je vytýčená na základe geologického prieskumu, tzv. dorozvedky, v mieste kde sa ložisko bentonitu vyskytuje. V súvislosti s tým bolo v priebehu rokov 2010 až 2018 v DP odvrátaných 495,5 m vrtov a následne vyhodnotených cca 70 vrtov s výsledkom, že bentonit sa nachádzal na predmetných 4,69 ha. Snahou navrhovateľa bolo v čo najväčšej miere minimalizovať plochu odlesnenia. Navrhovateľ ďalej uvádza, že v rámci DP Stará Kremnička II. sa jedná o posledné rozšírenie. Prílohou stanoviska bola aj dokumentácia POPD.

V súvislosti so začatím konania o podnete doručil OBÚ Banská Bystrica, ako povoľujúci orgán dňa 18. 12. 2020 vyjadrenie listom č. 67-3626/2020 zo dňa 18. 12. 2020, v ktorom uvádza, že navrhovaná činnosť nie je potrebné posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, nakoľko sa má vykonať na ploche 4,6912 ha a celková ročná ťažba je plánovaná do 50 000 t/rok a teda nie sú prekročené prahové hodnoty stanovené zákonom o posudzovaní vplyvov. Ďalej uvádza, že kompletný spisový materiál súvisiaci s povolením banskej činnosti v DP Stará Kremnička II bol odstúpený Hlavnému banskému úradu (ďalej len „HBÚ“) v Banskej Štiavnici, kde prebieha odvolacie konanie voči rozhodnutiu OBÚ Banská Bystrica č. 67-1736/2020 zo dňa 29. 07. 2020 o povolení banskej činnosti (navrhovanej činnosti).

Dňa 16. 12. 2020 bolo na MŽP SR doručené vyjadrenie od HBÚ listom č. 1097-2611/2020 zo dňa 16. 12. 2020, v ktorom uvádza (*cit.*): „Na vysvetlenie vzniknutej situácie a k dôvodom podania svojho vyjadrenia, poukazuje HBÚ na tieto rozhodujúce skutočnosti:

1. *OBÚ, ako povoľujúci orgán, v súčasnosti nie je príslušným na ďalšie konanie, pretože celý administratívny spis predložil v rámci odvolacieho konania na HBÚ, ako odvolaciemu orgánu.*

2. *Z toho vyplýva, že konanie o povolenie banskej činnosti na povoľujúcom orgáne neprebíha a bolo ukončené vydaním napadnutého rozhodnutia.*

3. *Napadnuté rozhodnutie bolo vydané za situácie, ktorá bola v čase vydania rozhodnutia a na základe posúdenia vtedajšieho skutkového stavu. Pri preskúvaní odvolania, napadnutého rozhodnutia a celého administratívneho spisu dospel HBÚ k názoru, že OZ nemalo byť účastníkom konania, pretože tomuto konaniu nepredchádzalo konanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a teda postavenie účastníka konania mu z osobitného predpisu nevyplývalo a nemohlo mu ani vniknúť podľa § 18e ods. 2 zákona SNR č. 41/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 51/1988 Zb.“) podaním odvolania.*

4. *Tento právny názor HBÚ opieral o záväzné stanovisko Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZH-OSZP-2019/013497-002 zo 06. 12. 2019 vydané podľa § 38 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. V tomto záväznom stanovisku OÚ Žiar nad Hronom, okrem iného, uviedol, *cit.*: „... navrhovaná činnosť nepodlieha posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.“*

5. *Na základe takéhoto právneho stavu, ktorý bol platný v čase vydávania napadnutého rozhodnutia, za situácie, kedy už OBÚ konať nemohol, keďže konanie o povolenie banskej činnosti bolo ukončené vydaním napadnutého rozhodnutia a odvolacie konanie v súčasnosti prebieha na HBÚ, HBÚ vydal procesné rozhodnutie č. 1097-2391/2020 z 19. 11. 2020, ktorým postavenie účastníka konania o povolenie predmetnej banskej činnosti OZ nepriznal (príloha č. 1). Súčasne rozhodnutím č. 1097-2391/2020-II z 19. 11. 2020 odvolacie konanie, do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vylúčení OZ, ako účastníka konania o povolenie banskej činnosti, prerušil (príloha č. 2).*

6. *Dôvody na vylúčenie OZ, ako účastníka konania o povolenie banskej činnosti, HBÚ podrobne vysvetlil v odôvodnení rozhodnutia č. 1097-2391/2020 z 19. 11. 2020, proti ktorému OZ podalo odvolanie (príloha č. 3).*

7. *Podstata argumentácie OZ spočívala v tom, že podľa jeho právneho názoru mala povoľovaná činnosť podliehať posudzovaniu vplyvov na životné prostredie napriek tomu, že príslušný orgán štátnej správy vydal záväzné stanovisko, že táto činnosť takémuto posudzovaniu nepodlieha. Zrejme aj preto OZ podalo 22. 10. 2020 podnet na MŽP SR, na základe ktorého MŽP SR začalo konanie podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z.*

8. *Z konania o povolenie banskej činnosti ďalej vyplýva, že:*

- a) OZ podalo svoj podnet na MŽP SR až cca 3 mesiace po vydaní napadnutého rozhodnutia a tiež v čase, kedy už prebiehalo odvolacie konanie.
- b) OZ tak urobilo napriek tomu, že už najneskôr dňom 22. 05. 2020, kedy sa uskutočnilo ústne pojednávanie v konaní o povolenie banskej činnosti, muselo mať vedomosť o tomto konaní.
- c) Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako okresný úrad v sídle kraja, vydal vyjadrenie pod č. OÚ-BB-OSZP1-2019/036218-4-Ku z 27. 11. 2019, v ktorom poukázal na skutočnosť, že na povolenie tejto činnosti je potrebný súhlas príslušného okresného úradu. Nevysporiadanie sa s týmto vyjadrením zo strany OBÚ považuje HBÚ za dostatočný dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci na nové prejednanie a rozhodnutie na OBÚ.
- d) Toto vyjadrenie však bolo vydané až po tom, čo dňom 07. 10. 2019 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Okresného úradu Žiar nad Hronom, pozemkový a lesný odbor č. OU-ZH-PLO-2019/010124 zo 17. 09. 2019 o dočasnom vyňatí lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov a teda aj o odlesnení.
- e) Podľa vyjadrenia organizácie, na základe tohto rozhodnutia, už k odlesneniu dotknutého územia došlo.

Aj keď z § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. nevyplýva, kedy je „ktokoľvek“ oprávnený podať podnet na preskúmanie, či navrhovaná činnosť posudzovaniu podlieha, OZ mohlo tento podnet podať v momente, kedy sa o záväznom stanovisku Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZH-OSZP-2019/013497-002 zo 06. 12. 2019, podľa ktorého navrhovaná činnosť posudzovaniu nepodlieha, dozvedel. resp. bez ohľadu na toto záväzné stanovisko hocikedy v konaní, ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia. Totiž 3 podľa § 18e ods. 1 a § 18f ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. je zrejmé, že má ísť o situáciu, keď posudzovanie vplyvov na životné prostredie „predchádzalo“ rozhodnutiu o povolení banskej činnosti alebo jej zmeny. K čomu v tomto prípade nedošlo.

Nedošlo by tak ku značne komplikovanej situácii, ktorá nastala v súčasnosti, keď nielenže už prebieha odvolacie konanie proti rozhodnutiu o povolení banskej činnosti, ale prebieha už aj odvolacie konanie vo veci vylúčenia OZ, ako účastníka v konaní o povolenie banskej činnosti. Nehovoriac o tom, že územie, ktoré chce OZ chrániť, ako biotop európskeho významu pred banskou činnosťou, už bolo odlesnené na základe právoplatného rozhodnutia iného správneho orgánu.

HBÚ na záver tiež dáva do pozornosti § 33 ods. 1 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého, cit.: „Ak sú využitím výhradného ložiska ohrozené objekty a záujmy chránené podľa osobitných predpisov,11) objekty a záujmy fyzických alebo právnických osôb, sú organizácie, orgány a fyzické a právnické osoby, ktorým prislúcha ochrana týchto objektov a záujmov, povinní vo vzájomnej súčinnosti riešiť tieto strety záujmov a navrhnúť postup, ktorý umožní využitie výhradného ložiska pri zabezpečení nevyhnutnej ochrany uvedených objektov a záujmov.“. Ak by všetci zúčastnení postupovali podľa tohto zákonného ustanovenia, nikdy by nemohla nastať situácia, ktorá bežne v podobných prípadoch nastáva. Práve preto toto ustanovenie zákonodarca do banského zákona vložil. Preto stanovisko, či vyjadrenie kohokoľvek, že „zásadne nesúhlasíme s navrhovanou činnosťou, v žiadnom rozsahu“ a podobne, musí považovať HBÚ za protizákonné.

Ak sa niekto na jednej strane domáha svojich práv, je povinný si byť vedomý, že na druhej strane má aj svoje povinnosti. Keďže ide o povinnosť, nie je na dobrovoľnom posúdení každého, či niečo urobí alebo nie. Vo vzájomnej súčinnosti znamená, že sa spolu, dohromady, vzájomne všetci dotknutí dohodnú, ako takú situáciu riešiť. Riešiť znamená hľadať, nájsť, navrhnúť, prijať a realizovať spoločne priechodný návrh, či postup. A tento postup musí na jednej strane umožniť využitie výhradného ložiska a na druhej strane zároveň zabezpečiť nevyhnutnú

ochranu uvedených objektov a záujmov. HBÚ k tomu napokon dopĺňa, že nie totálnu ochranu, ale nevyhnutnú ochranu. Aj práve preto boli Aarhuským dohovorom a smernicami EÚ stanovené limity, tzv. prahové hodnoty, pri prekročení ktorých je povinnosťou vykonať hodnotenie vplyvov na životné prostredie. Podľa týchto záväzných dokumentov je tento limit stanovený na 25 ha. Slovenská legislatíva predstavovaná zákonom č. 24/2006 Z. z. je v tomto smere oveľa prísnejšia, keďže limity pre zisťovacie konanie a povinné hodnotenie sú omnoho prísnejšie.“

V súvislosti so začatím konania o podnete doručil Peter Imriš listom zo dňa 13. 12. 2020 na MŽP SR dňa 23. 12. 2020 stanovisko k začatiu konania. V stanovisku zaslal kópiu svojho odvolania sa voči rozhodnutiu OBÚ Banská Bystrica č. 10-1613/220 zo dňa 10. 07. 2020, ktorým predmetný úrad povolil banskú činnosť, otváрку, prípravu a dobývanie nevyhradeného ložiska bentonitu na roky 2017-2032 v dobývacom priestore Stará Kremnička III. a článok (cit.): „Ktorý okres na Slovensku má najčistejšie ovzdušie? Ktorý okres najhoršie?“

MŽP SR si následne podľa § 19 ods. 5 písm. e) zákona o posudzovaní vplyvov a v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku, za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav vecí, vyžiadalo listom č. 4557/2021-1.7/ss-2554/2021 zo dňa 15. 01. 2021 stanoviská od rezortného orgánu, povoľujúceho orgánu, dotknutých orgánov a dotknutej obce, pričom ich v predmetnom liste informovalo, že informácie na objasnenie požiadaviek podnetu (projektová dokumentácia) doručené od navrhovateľa sú zverejnené na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a zároveň ich vyzvalo na predloženie všetkých vyjadrení a rozhodnutí, ktoré súvisia s celým projektom navrhovanej činnosti a to do 10 pracovných dní odo dňa doručenia upovedomenia. Stanoviská, spolu so všetkými predloženými vyjadreniami a rozhodnutiami, ktoré uvedené orgány vydali k navrhovanej činnosti v rámci iných konaní, ako aj informácie od navrhovateľa na objasnenie požiadaviek podnetu, vrátane projektovej dokumentácie sú súčasťou spisu a tvoria podklad rozhodnutia.

K predmetnému podnetu boli doručené na MŽP SR nasledujúce stanoviská:

- 1. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie, odbor štátnej geologickej správy, list č. 5526/2021-5.3-3713/2021 zo dňa 01. 02. 2021** – v stanovisku uvádza (cit.): „Navrhovanú činnosť plánuje realizovať spoločnosť ENERGOGAZ, a. s., Hroncova 3, 040 01 Košice. Predmetom navrhovanej činnosti je pokračovanie ťažby bentonitu na základe plánu otvářky, prípravy a dobývania (ďalej POPD) na výhradnom ložisku bentonitu v dobývacom priestore (DP) Stará Kremnička II. Celková plocha dotknutá plánovanou banskou činnosťou je $P = 4\,69\,12\text{ m}^2$ a plánovaná ročná ťažba je do 50 000 ton. Parcely vymedzené pre ťažbu sa nachádzajú v katastrálnom území Stará Kremnička a v katastrálnom území Bartošova Lehôtka.

Po preštudovaní dostupných podkladov k podnetu pre navrhovanú činnosť konštatujeme, že v Informačnom systéme environmentálnych záťaží Slovenskej republiky neevidujeme k 27. januáru 2021 v katastrálnom území Bartošova Lehôtka žiadnu environmentálnu záťaž (ďalej len „EZ“) a v katastrálnom území Stará Kremnička evidujeme jednu EZ (v prílohe 1):

Názov EZ: ZH (009) / Stará Kremnička – hnojisko

Názov lokality: hnojisko

Druh činnosti: hnojisko

Stupeň priority: EZ s nízkou prioritou ($K < 35$)

Registrovaná ako: A pravdepodobná EZ

S ohľadom na charakter EZ a najmä jej dostatočnú vzdialenosť od navrhovanej činnosti

nepredpokladáme negatívne ovplyvnenie lokality, kde sa plánuje vykonávať navrhovaná činnosť.

Z hľadiska problematiky svahových deformácií územie, na ktorom je situovaná navrhovaná činnosť je územie s nízkym stupňom náchylnosti územia k aktivácii, resp. vzniku svahových deformácií.

Podľa § 2 písmena c) zákona č. 514/2008 Z.z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov je ťažobným odpadom odpad, ktorý vzniká pri prieskume, otváraní, príprave, dobývaní ložísk nerastov a pri prevádzke v lomoch vrátane úpravy, zušľachtovania a skladovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, ako aj pri ťažbe, úprave a skladovaní rašeliny. Žiadame preto prevádzkovateľa o plnenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona.

Podľa oznámenia Štátneho geologického ústavu v Bratislave v dotknutom území a v jeho okolí eviduje výhradné ložiská s určeným dobývacím priestorom (DP), chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), osvedčením o výhradnom ložisku (OVL), ložiská nevyhradeného nerastu (LNN), staré banské diela, skládky odpadov a zosuvy tak, ako je to zobrazené na mapovej prílohe v mierke 1:25 000, územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie a uvádza, že pripomienka týkajúca sa nakladania s ťažobným odpadom vyplýva z dodržiavania všeobecne záväzných platných právnych predpisov vo veci ochrany životného prostredia, ktoré je navrhovateľ viazaný dodržiavať pri realizácii ako aj prevádzke navrhovanej činnosti.

2. **HBÚ Banská Štiavnica**, list č. 61-75/2021 zo dňa 20. 01. 2021 – v stanovisku uvádza (cit.): „HBÚ Vám svoje vyjadrenie k predmetnej veci zaslal listom č. 1097-2611/2020 z 16. 12. 2020, a to v súvislosti so zaslaním oznámenia o začatí konania podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. V tomto vyjadrení HBÚ popísal všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré sú relevantné pre posúdenie navrhovanej činnosti, a to aj vo vzťahu k posudzovaniu vplyvov na životné prostredie a uviedol všetky úkony, ktoré v konaní o povolenie banskej činnosti, ako aj v odvolacom konaní vykonali Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici a HBÚ a zaslal Vám súčasne príslušné listiny. HBÚ zotrváva na tomto vyjadrení a nepotrebuje v ňom nič meniť. Vzhľadom na všetky skutočnosti uvedené v tomto vyjadrení, najmä na rozsah posudzovanej činnosti, je HBÚ toho názoru, že predmetná činnosť by nemala podliehať procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. HBÚ ešte dopĺňa informáciu o tom, že odvolaniu Občianskeho združenia Kremnické vrchy pre život (ďalej len „OZ“) proti procesnému rozhodnutiu HBÚ č. 1097-2391/2020 z 19. 11. 2020, ktorým HBÚ postavil účastníka konania o povolenie predmetnej banskej činnosti OZ nepriznal, HBÚ sám nevyhovel a preto ho predložil listom č. 197-2611/2020-I. zo 07. 01. 2021, aj s celým spisovým materiálom, na rozhodnutie odvolaciemu orgánu, ktorým je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“). MH SR o tomto odvolaní ešte nerozhodlo.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko povoľujúceho orgánu na vedomie.

3. **OBÚ v Banskej Bystrici**, list č. 24-193/2021 zo dňa 26. 01. 2021 – v stanovisku uvádza (cit.): „OBÚ v Banskej Bystrici k predmetnej veci zaslal svoje vyjadrenie pod č. 67-3626/2020 z 18.12.2020 a to v súvislosti so zaslaním upovedomenia o začatí konania v súlade s § 19 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. na základe podnetu OZ Kremnické Vrchy pre život týkajúceho sa posudzovania vplyvov na životné prostredie pri banskej činnosti v dobývacom priestore Stará Kremnička II organizáciou ENERGOGAZ, a.s., Košice. OBÚ v Banskej Bystrici v tomto vyjadrení popísal všetky skutočnosti, pre ktoré navrhovanú činnosť nie je potrebné posudzovať v zmysle zákona 24/2006 Z. z. pretože predmetná činnosť sa má vykonávať na 4,6912 ha, celková ročná ťažba je plánovaná do 50 000 t/rok a teda nie sú prekročené prahové hodnoty

podľa prílohy 8. zákona č. 24/2006 Z. z. a nie je dôvod posudzovať celý dobývací priestor Stará Kremnička II, keďže sa banská činnosť v ostatných častiach dobývacieho priestoru nebude vykonávať.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko povoľujúceho orgánu na vedomie. Skutočnosť, že navrhovaná činnosť nedosahuje prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 k zákonu o posudzovaní vplyvov MŽP SR nerozporuje a zároveň dodáva, že predmetom konania o podnete podľa § 19 zákona o posudzovaní vplyvov môže byť práve len taká navrhovaná činnosť alebo zmena navrhovanej činnosti, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 8 k zákonu o posudzovaní vplyvov alebo taká, ktorá nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 k zákonu o posudzovaní vplyvov.

4. **Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor krízového riadenia**, list č. OU-ZH-OKR-2021/002081-005 zo dňa 27. 01. 2021 – v stanovisku uvádza, že z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva k navrhovanej činnosti nemá pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

5. **Okresný úrad Žiar nad Hronom, pozemkový a lesný odbor**, list č. OU-ZH-PLO-2021/002098-010 zo dňa 27. 01. 2021 – v stanovisku uvádza (cit.): „Okresný úrad Žiar nad Hronom, pozemkový a lesný odbor, ako príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva podľa § 1 písm. a) a § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 56 ods. 1 písm. c) a § 60 ods. 2 písm. k) zákona č.326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, vydáva na základe žiadosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, Odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie, uvedenej v liste č. 4557/2021-1.7/ss 2554/2021 zo dňa 15.01.2021, doručeného dňa 20.01.2021, k podnetu na začatie konania podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súvislosti navrhovanou činnosťou „Výhradné ložisko bentonitu v dobývacom priestore Stará Kremnička II“ nasledovné stanovisko:

Podľa evidencie Okresného úradu Žiar nad Hronom, pozemkového a lesného odboru, sú v dobývacom priestore Stará Kremnička II pre účely realizácie banskej činnosti v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov dočasne vyňaté lesné pozemky v nasledovnom rozsahu

Rozhodnutie Obvodného lesného úradu v Žarnovici č. 2006/00388 zo dňa 26.09.2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.10.2006:

- o výmere 5 000 m², na dobu: od 23.10.2006 do 31.12.2025 / na dobu 20 rokov/

Rozhodnutie bolo vydané na základe žiadosti podanej žiadateľom: Ing. Peter Majer, SARMAT, IČO: 37 889 842 Pozemky sú v súčasnosti evidované v katastri nehnuteľností na LV č. 894 ako parc. č. CKN 498/24 v kat. území Bartošova Lehôtka, o výmere 5 000 m², druh pozemkov – lesné pozemky, vo vlastníctve: ENERGOGAZ, a.s..

Rozhodnutie Okresného úradu Žiar nad Hronom, pozemkového a lesného odboru, č. OU-ZH PLO-2019/010124 zo dňa 17.09.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.10.2019 - o výmere 22980 m², na dobu od 01.01.2020 do 31.12.2025 / na dobu 6 rokov/ pozemky sú evidované v katastri nehnuteľností na LV č. 894 ako parc. č. CKN 498/25 v kat. území Bartošova Lehôtka, o výmere 22980 m², druh pozemkov - lesné pozemky, vo vlastníctve: ENERGOGAZ, a.s.

- o výmere 18932 m², na dobu od 01.01.2020 do 31.12.2029 / na dobu 10 rokov/

pozemky sú evidované v katastri nehnuteľností nasledovne: na LV č. 1133 ako parc. č. CKN 1171/16 v kat. území Stará Kremnička, o výmere 459 m², druh pozemkov – lesné pozemky, a parc. č. CKN 1171/17 v kat. území Stará Kremnička, o výmere 12623 m², druh

pozemkov – lesné pozemky, vlastník pozemkov: Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Banská Bystrica na LV č. 1337 ako parc. č. CKN 1171/18 v kat. území Stará Kremnička, o výmere 1394 m², druh pozemkov – lesné pozemky a parc. č. CKN 1171/19 v kat. území Stará Kremnička, o výmere 4456 m², druh pozemkov – lesné pozemky, vlastník pozemkov – ENERGOGAZ, a.s.

Celková výmera lesných pozemkov dočasne vyňatých z plnenia funkcií lesov v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov pre účely banskej činnosti je 46912 m².

Na lokalite dobývacieho priestoru Stará Kremnička sa nachádzajú lesné pozemky o výmere 16758 m², ktoré boli na základe rozhodnutia Obvodného lesného úradu v Žarnovici č.2010/00172 zo dňa 15.03.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2010, dočasne vyňaté z plnenia funkcií lesov v zmysle § 5 ods. 1 zákona č.326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov pre účely realizácie banskej činnosti na dobu od 16.03.2010 do 31.12.2019 / na dobu 10 rokov/. Pozemky boli zrekultivované v lehote do 31.12.2019.

Celková výmera vyňatých pozemkov bola 39738 m². Časť uvedených lesných pozemkov o výmere 22980 m², bola následne na základe rozhodnutia Okresného úradu Žiar nad Hronom, pozemkového a lesného odboru, č.OU-ZH- PLO-2019/010124 zo dňa 17.09.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.10.2019, dočasne vyňatá z plnenia funkcií lesov na dobu 6 rokov, do 31.12.2025 a v súčasnosti sú v katastri nehnuteľností evidované ako parc. č. CKN 498/17 v kat. území Bartošova Lehôtka, o výmere 22980 m², druh pozemkov – lesné pozemky. Zrekultivované pozemky o výmere 16758 m² sú v súčasnosti evidované v katastri nehnuteľností na LV č. 894 ako parc. č. CKN 498/17 (časť) v kat. území Bartošova Lehôtka. Celková výmera uvedenej parc. je 17233 m², pozemky o výmere 475 m² boli pôvodne evidované v katastri nehnuteľností ako súčasť parc. č. CKN 498/5 v kat. území Bartošova Lehôtka a neboli nikdy predmetom správneho konania vo veci vyňatia lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Pozemky parc. č. CKN 1171/17 v kat. území Stará Kremnička, o výmere 12623 m², a parc. č. CKN 1171/18 v kat. území Stará Kremnička, o výmere 1394 m², tvoria súvislú plochu o celkovej výmere 14017 m², ktorá ale nehraničí s pozemkami parc. č.CKN 1171/16 v kat. území Stará Kremnička, o výmere 459 m² parc. č. CKN 1171/19 v kat. území Stará Kremnička, o výmere 4456 m², parc. č. CKN 498/24 v kat. území Bartošova Lehôtka, o výmere 5000 m², a parc. č. CKN 498/25 v kat. území Bartošova Lehôtka, o výmere 22980 m², ktoré tvoria samostatnú súvislú plochu o celkovej výmere 32895 m².

Lesné pozemky boli dočasne vyňaté z plnenia funkcií lesov vždy po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy – orgánov ochrany prírody.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č.326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov odlesňovaním vyňatého pozemku sa nesmie začať, ak sa na ďalšie využitie vyňatého lesného pozemku vyžaduje rozhodnutie podľa osobitných predpisov.

Okresný úrad Žiar nad Hronom, pozemkový a lesný odbor, v súčasnosti nevedie žiadne správne konanie vo veci dočasného vyňatia lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov v zmysle § 5 ods. 1 zákona č.326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov na lokalite dobývacieho priestoru Stará Kremnička II.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

- 6. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, list č. OU-BB-OSZP1-2021/005010-002 zo dňa 27. 01. 2021 - v stanovisku uvádza (cit.):** „Okresný úrad v sídle kraja má názor, že ťažba nerastných surovín by sa mala posudzovať na celom území, na ktorom je sa plánuje s jej ťažbou, alebo o ktorom je rozhodnuté, že bude využívané na ťažbu (napr. rozhodnutím o využití územia, rozhodnutím o určení dobývacieho priestoru). Posudzovanie len vplyvu ťažby podľa „Plánu otvárania, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Stará

Kremnička II. na roky 2020 – 2029“ posudzuje už len otváрку a dobývanie na časti územia, ktoré je určené na ťažbu a nezohľadňuje kumulatívny vplyv s už vykonanou predchádzajúcou ťažbou v predošlom období a s nasledujúcou, ktorá bude pokračovať až do vyťaženia zásob v celom dobývacom priestore.

Tiež pri takomto posudzovaní územie dobývacieho priestoru môže byť pozmenené vykonanými prípravnými prácami ako je odlesnenie pozemku, skryvka humusovej vrstvy, vybudované prístupové cesty a pod. a tiež predchádzajúcou ťažbou. Pôvodný stav už neexistuje lebo ten bol zmenený ešte pred posudzovaním. Čo bude nulovým variantom?

Preto máme názor, že toto posudzovanie by malo predchádzať rozhodnutiu o využití územia a rozhodnutiu o určení dobývacieho priestoru, lebo vtedy sa rozhoduje o ťažbe, určuje sa, že toto územie bude využívané na ťažbu nerastnej suroviny, obdobne ako pri posudzovaní výstavby diaľnic, vodných elektrární a pod. V prílohe Vám zasielame kópiu stanoviska tunajšieho úradu k povoleniu banskej činnosti a odborného stanoviska Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy chránenej krajiny Štiavnické vrchy vypracovaného v zmysle § 65a ods. 2 písm. v) zákona k predmetnej veci ako podklad pre stanovisko okresného úradu v sídle kraja.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie a uvádza, že navrhovaná banská činnosť bude vykonávaná v DP Stará Kremnička II., ktorý bol určený rozhodnutím OBÚ Banská Bystrica č.j. 667 / 465 / Bu – Oz / 1995, zo dňa 16. 08. 1995 o výmere 23 95 96 m². Zároveň MŽP SR uvádza, že samotná navrhovaná činnosť predstavuje samostatný projekt, podlieha samostatnému povoľovaciemu konaniu podľa osobitného predpisu. MŽP SR ďalej uvádza, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov a po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia MŽP SR vydá, podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov, rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti, v ktorom budú okrem iného určené aj špecifické požiadavky, ktorým bude potrebné v rámci správy o hodnotení činnosti venovať náležitú pozornosť. Navrhovateľ bude povinný v správe o hodnotení činnosti preukázať, že realizácia navrhovanej činnosti nebude mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie. V správe o hodnotení je nutné vykonať posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie komplexne, vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov, so zreteľom na existujúce a plánované činnosti v dotknutom území.

7. **Obecný úrad Bartošov Lehôtka**, list doručený na MŽP SR dňa 15. 01. 2021 – v stanovisku uvádza (cit.): „*S podnetom na prešetrovanie rozhodnutia OBÚ Banská Bystrica, doručeného Vám dňa 22.10. 2020 od OZ Kremnické vrchy pre život v plnej miere súhlasíme a pridávame sa k nemu. Zároveň žiadame, aby pri posudzovaní projektu „Povolenie banskej činnosti — otvárkou, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Stará Kremnička II“ bola súčasne posúdená aj celá Jastrabská vrchovina na vplyvy povrchovej banskej činnosti na životné prostredie. Zdôvodnenie nášho stanoviska:*

K povoľovaciemu procesu predmetnej banskej činnosti sme na príslušné miesta odoslali niekoľko svojich stanovík: č. 106/2020 z 27.4.2020, č. 111/2020 z 5.6.2020, č. 111/2020 z 22.6.2020, (zasielame v prílohe), ktoré k meritu veci súhrnným spôsobom vyjadrujú náš postoj ku dokumentom orgánov ochrany prírody, ako i povoľovacieho orgánu, ktorým vytýkame najmä skutočnosť, že vykazujú vysokú mieru formálnosti, alibizmu a nedôslednosti v hľadaní rovnováhy medzi záujmami žiadateľa o povolenie dobývacej činnosti a právom chránenými záujmami občanov Slovenskej republiky, ako i ochranou prírody.

Ako najväčší problém vidíme neposúdenie predmetného zámeru banskej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. i S16a ods. 1 vodného zákona, nakoľko je Viac ako zrejme, že časom dôjde k ťažbe na celej Ploche záujmovej oblasti navrhovateľa a postupnému zblížovaniu sa s inými lomami, ktoré sa v okolitom území nachádzajú v aktívnej fáze, či príprave na ťažbu.

Vyrušuje nás najmä skutočnosť, že kumulatívne vplyvy a dopady už prebiehajúcej banskej činnosti v oblasti Jastrabskej vrchoviny v katastri obcí Stará Kremnička, Lutila, Bartošova Lehôtká, Kopernica a Dolná Ves na životné prostredie neboli nikdy posúdené a nebol ani globálne zhodnotený stupeň únosnosti ekosystému danej lokality. Územie tu už začína pripomínať mesačnú krajinu s hlbokými krátermi, vysušenými porastmi, znečistenými vodnými tokmi a úbytkom chránených rastlinných a živočíšnych druhov.

V území Jastrabskej vrchoviny je momentálne otvorených 9 lomov na ťažbu bentonitu pomerne vecného rozsahu. Najväčší z nich sa rozprestiera momentálne na ploche asi 15 hektárov (severne od Starej Kremničky). V nasledujúcich rokoch sa plánujú otvoriť ďalšie lomy na bentonit ako i perlit, či pucolán. V minulosti kompetentné orgány neurobili dôkladné analýzy pred rozhodnutím o určení dobývacích priestorov a teda ani neposúdili do akej miery môže ťažobná činnosť ovplyvniť stav životného prostredia, zákonom chránené rastliny a živočíchy, pramene, podzemnú i povrchovú vodu a mikroklimu. Necitlivé zásahy si tak vybrali daň, ktorú môžeme pozorovať vo forme výrazného zníženia ekologickej stability územia, a degradácie jeho ekosystémových služieb.

Upozorňujeme, že predmetom záujmu a posudzovania povolovacích orgánov, ako i orgánov ochrany prírody nemôžu byť iba samotné dobývacie priestory, ale i skládky, lesné cesty, odvodňovacie rigoly, zväžnice, preprava a manipulácia s vyťažanou surovinou.

Žiadame preto, aby s ohľadom na aktuálnu environmentálnu záťaž okolitého územia MŽP SR v tomto prípade rozhodlo o nutnosti posúdiť navrhovanú činnosť podľa zákona (EIA) a vodného zákona i napriek deklarovaniu podlimitných parametrov činnosti.

V ďalšom žiadame o celkové posúdenie celej lokality Jastrabskej vrchoviny z hľadiska ekologickej únosnosti územia so stanovením jeho aktuálneho stupňa, zmapovať stav biotopov, vodné pomery a vývoj klimatických zmien prostredia. Zároveň vyzývame aj na celkový audit množstva vyťaženej suroviny (ako nášho národného bohatstva) z územia za minulé obdobia. Odporúčame tiež prehodnotiť rozhodnutia o určení dobývacích priestorov, ich rozsah a limitovať ťažbu suroviny na únosnú mieru.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutej obce na vedomie a uvádza, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov a po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti. Navrhovateľ bude povinný v správe o hodnotení činnosti preukázať, že realizácia navrhovanej činnosti nebude mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie. Upresnenie všetkých potrebných špecifických požiadaviek pre správu o hodnotení činnosti bude súčasťou rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti. V správe o hodnotení činnosti je nutné vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie komplexne, vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov, so zreteľom na existujúce a plánované činnosti v dotknutom území.

8. **Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-ZH-OSZP-2021/002003-002 zo dňa 25. 01. 2021** – v stanovisku uvádza, že navrhovanú činnosť žiada posúdiť podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pričom je potrebné vyhodnotiť vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd v dotknutom území, vrátane kumulatívneho vplyvu existujúcej banskej činnosti na biotopy vodných tokov Úkladný jarok, Jelšový potok a Kremnický potok.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie a uvádza, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Požiadavky uvedené v stanovisku budú predmetom ďalšieho konania podľa § 30 a následných ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.

9. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva**, list č. 5984/2021-6.3-6767/2021 zo dňa 05. 02. 2021 – v súvislosti s konaním o podnete vydalo záväzné stanovisko v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a doplnení niektorých zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“). V záväznom stanovisku uvádza (cit.): „Výhradné ložisko bentonitu sa nachádza v JZ časti Kremnických vrchov a patrí k Jastrabskej formácii ryolitového vulkanizmu. V okolí predmetného DP Stará Kremnička II. a návrhu novej činnosti na vyššie uvedených parcelách sa nachádza viacero v súčasnosti aktívnych dobývacích priestorov: DP Bartošova Lehôtka I. s existujúcim lomom vo vzdialenosti 170 m, DP Bartošova Lehôtka II. s existujúcim lomom vo vzdialenosti 50 m, DP Stará Kremnička I. časť Lutila I s existujúcim lomom vo vzdialenosti 820 m, DP Stará Kremnička III. s existujúcim lomom vo vzdialenosti 305 m, DP Lutila II s existujúcim lomom vo vzdialenosti 820 m. Jastrabská vrchovina je od 70. rokov minulého storočia atakovaná ťažbou bentonitu, zeolitu, keramických ílov a kameňa mnohými ťažobnými spoločnosťami. Svedčí o tom hustá koncentrácia povrchových lomov v tejto časti územia. Okrem dvoch DP jednej spoločnosti, nebol žiadny iný DP predmetom posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a taktiež nebol doteraz vyhodnotený ani kumulatívny vplyv ťažby v týchto dobývacích priestoroch na záujmy ochrany prírody a ani na ostatné zložky životného prostredia. Po preštudovaní podnetu a predloženej dokumentácie, ako aj na základe stanoviska ŠOP SR č. ŠOP SR/78-003/2021 zo dňa 29.01.2021 a stanoviska ŠOP SR, Správy CHKO Štiavnické vrchy č. CHKOŠV/316-001/2019 zo dňa 20.11.2019 požadujeme posúdiť zámer rozšírenia ťažby bentonitu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. V procese posudzovania vplyvov bude potrebné vyhodnotiť vplyv navrhovanej ťažby a vyvolaných súvisiacich investícií na biotopy a druhy vyskytujúce sa v dotknutom území ako aj jej kumulatívny vplyv spolu s už existujúcou ťažbou v dotknutom území. Vzhľadom na charakter činnosti, jej umiestnenie a možný vplyv na okolité ekosystémy je nevyhnutné brať do úvahy negatívne dôsledky kumulatívnych vplyvov podobných činností v širšom v dotknutom území. Ťažobná činnosť má za následok narušenie a oslabovanie ekologickej stability územia, likvidáciu a stratu chránených biotopov a druhov, vyrušovanie živočíchov žijúcich v dotknutom území a jeho okolí, fragmentáciu územia, zníženie biodiverzity ako aj vytvorenie množstva sekundárnych stresových faktorov (hluk, ruch, vibrácie, prašnosť), ktoré môžu nenávratne poškodiť súčasný stav územia a jeho jednotlivé zložky.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie a uvádza, že obsahom záväzného stanoviska vydaného podľa § 9 ods. 2 zákona o ochrane prírody, je MŽP SR ako príslušný orgán na konanie, viazaný. MŽP SR ďalej uvádza, že sa navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Požiadavky uvedené v stanovisku budú predmetom ďalšieho konania podľa § 30 a následných ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.

10. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom**, list č. M/2021/00151-2 zo dňa 04. 02. 2021 – v stanovisku uvádza, že s ohľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti, berúc do úvahy rozpojovanie horniny, z hľadiska sledovaných záujmov štátnej správy na úseku ochrany verejného zdravia, nemá k navrhovanej činnosti pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

11. **Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií**, list č. OU-ZH-OCDPK-2021/002130-005 zo dňa 03. 02. 2021 – v stanovisku uvádza, že navrhovaná činnosť sa nedotýka siete ciest II. alebo III. triedy, spravovaných tunajším cestným správnym orgánom.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.

12. **Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-ZH-OSZP-2021/002035-002 zo dňa 01. 02. 2021** – v stanovisku uvádza, že štátny orgán ochrany ovzdušia, odporúča navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov z dôvodu posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti na imisnú situáciu v danej oblasti so zameraním na tuhé znečisťujúce látky PM₁₀ a PM_{2,5} pochádzajúce z banskej činnosti s prihliadnutím na kumulatívny vplyv banskej činnosti v predmetnom území, a to najmä na obyvateľov a biotopy na území obce Bartošova Lehôtka, Stará Kremnička a Lutíla.
Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie a uvádza, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Požiadavky uvedené v stanovisku budú predmetom ďalšieho konania podľa § 30 a následných ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.
13. **Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia, list č. 07245/2021/ODDUPZP-2 zo dňa 01. 02. 2022** – v stanovisku uvádza, že nedisponuje informáciami o možných vplyvoch na režim podzemných vôd a možnom ohrození záujmov ochrany prírody.
Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko dotknutého orgánu na vedomie.
14. **OZ Kremnické vrchy pre život, Bartošova Lehôtka 170, 967 01 Kremnička, list zo dňa 02. 02. 2021** – v stanovisku uvádza (cit.): „*Trváme v plnom rozsahu na našom podnete z dňa 15.10. 2020. Ťažba bentonitu v orografickom podcelku Jastrabská vrchovina začala v 70 rokoch minulého storočia. Z jedného lomu sa ťažba rozšírila na polovicu tohto podcelku a v súčasnosti je otvorených 9 lomov na ťažbu bentonitu a plánujú sa otvoriť ďalšie lomy na bentonit, perlit aj pucolán. Doteraz nikto neskúmal dopad tejto činnosti na lesné ekosystémy a životné prostredie. Ako obyvatelia tejto oblasti preto žiadame Ministerstvo životného prostredia, aby zabezpečilo preskúmanie tejto oblasti, v akom stave sú biotopy európskeho a národného významu, a aké druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu sa tam nachádzajú, tiež vodné pomery a posúdiť ekologickú stabilitu územia a určiť koeficient ekologickej stability. Upozorňujeme, že predmetom posudzovania by mali byť okrem dobývacích priestorov, aj skládky, lesné cesty, odvodňovacie rigoly, zväžnice, preprava a manipulácia s vyťažanou surovinou. Vzhľadom na enviromentálnu záťaž územia Jastrabskej vrchoviny žiadame MŽP SR, aby v tomto prípade rozhodla o nutnosti posúdiť navrhovanú činnosť podľa zákona EIA a vodného zákona, aj napriek podlimitným parametrom činnosti. Odporúčame tiež prehodnotiť rozhodnutia o určení dobývacích priestorov, ich rozsah a limitovať ťažbu bentonitu na únosnú mieru“.*
Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko podávateľa podnetu na vedomie a uvádza, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Požiadavky uvedené v stanovisku budú predmetom ďalšieho konania podľa § 30 a následných ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.
15. **Peter Imriš, list zo dňa 22. 02. 2021** – v stanovisku sa odvoláva na svoje stanovisko zo dňa 13. 12. 2020 k začatiu konania o podnete, konkrétne na list „odvolania sa voči rozhodnutiu OBÚ Banská Bystrica č. 10-1613/220 zo dňa 10. 07. 2020“, ktorý bol prílohou stanoviska zo dňa 13. 12. 2020. Ďalej v stanovisku uvádza, že je potrebné posúdenie celkovej zaťažiteľnosti územia, prístupenie k príprave komplexnej štúdie kumulatívnych vplyvov, kde by sa vyhodnotil dopad všetkých lomov v oblasti a to v súčinnosti s už existujúcim závodom hliníka (ZSNP, Slovalco), novej elektrárne a nedávno dobudovanej diaľnice. Ďalej žiada, aby bola v rámci konania vyčíslená škoda na vzácnych biotopoch a živočíchoch, ktoré by sa v prípade rozšírenia

ťažby zničili. Pre objektívne posúdenie relevantnosti ťažby, žiada porovnať spoločenskú hodnotu týchto biotopov s plánovaným ziskom do štátneho rozpočtu, ktorý by vznikol vyťažením povoleného limitu na ťažbu. V závere stanoviska žiada, aby sa navrhovaná činnosť posudzovala podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko účastníka konania na vedomie a uvádza, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Požiadavky uvedené v stanovisku budú predmetom ďalšieho konania podľa § 30 a následných ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR listom č. 4557/2021-1.7/ss-11679/2021 zo dňa 01. 03. 2021 požiadalo navrhovateľa o poskytnutie doplňujúcich informácií v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku, za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie.

MŽP SR listom č. 4557/2021-1.7/ss-14819/2021 zo dňa 16. 03. 2021 požiadalo OBÚ Banská Bystrica o stanovisko v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku, za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. MŽP SR žiadalo o predloženie všetkých súvisiacich doteraz vydaných povolení a kópií žiadostí navrhovateľa o povolenie pre celý dobývací priestor Stará Kremnička II., ako aj o uvedenie informácií k ostatným aktívnym dobývacím priestorom, ktoré sa nachádzajú v danej lokalite s uvedením približnej vzdialenosti od navrhovanej činnosti a povolenou ročnou ťažbou suroviny.

Navrhovateľ doručil na MŽP SR dňa 23. 03. 2021 doplňujúce informácie spolu s prílohou „Výpočet zásob bentonitu v DP Stará Kremnička II k 1. 1. 2021“ a fotodokumentáciu. V doplňujúcich informáciách uvádza, že v prípade navrhovanej činnosti ide o plánované pokračovanie v dobývaní kvalitného výhradného ložiska bentonitu v určenom DP „Stará Kremnička II“, ktoré patrí do skupiny ekologických surovín, má dobré absorpčné vlastnosti a vysoký stupeň schopnosti výmeny kationov. Je vhodnou surovinou, najmä pri zriaďovaní ekologických stavieb vo forme minerálneho tesnenia (ako tesniaca látka pri stavbe skládok komunálneho a nebezpečného odpadu), pri čistení odpadových vôd (je látkou s vysokým stupňom schopnosti viazať ropné nečistoty a ťažké kovy), má široké využitie aj v oblasti poľnohospodárstva pri zúrodňovaní pôd. Konštatuje, že tieto jeho ekologické výhody zrejme prevýšia možné nepriaznivé vplyvy dobývania na životné prostredie. Uvádza, že bentonit je len ílovitou horninou, vzniká rozkladom vulkanického skla (tvorí ho zmes ílovitých minerálov skupiny smektitu, hlavne montmorillonitu, beidellitu a nontronitu), teda aj v prípade vzniku prašnosti pôjde o kategóriu nefibrogénneho prachu. Pripomína, že pokračovanie dobývania bolo naplánované na základe výsledkov vykonaného ťažobného prieskumu, ktorým bol potvrdený výskyt ložiska bentonitu. V DP „Stará Kremnička II“ pôjde o posledný naplánovaný výkon banskej činnosti. Na záver navrhovateľ zdôrazňuje tú skutočnosť, že ich spoločnosť vykonáva banskú - ťažobnú činnosť v určenom DP Stará Kremnička II. od roku 2009 a za celé obdobie vykonávania banskej činnosti v tomto DP neboli zo strany obyvateľov dotknutých obcí žiadne sťažnosti a ani zo strany orgánov štátnej správy vykonávajúcich kontrolu, dozor a dohľad, nebolo vytknuté žiadne porušenie predpisov. Ďalej dodáva, že územie naplánované na výkon banskej činnosti sa nachádza v prvom stupni ochrany a nenachádzajú sa v ňom žiadne mokrade, chránené stromy, chránené územia, biotopy európskeho a národného významu, územia európskeho významu ani územia patriace do európskej sústavy chránených území Natura 2000 tak ako sa snažia ich výskyt umiestniť do dotknutého územia niektorí sťažovatelia a niektoré orgány štátnej správy. V priloženom dokumente „Výpočet zásob bentonitu v DP Stará Kremnička II k 1. 1. 2021“ sa v závere uvádza, že výskyt bentonitu v SV časti DP Stará

Kremnička II. je prakticky vyťažený. Na základe uskutočnených prieskumov nie je predpoklad nájdenia ďalších zásob bentonitu.

OBÚ v Banskej Bystrici doručil na MŽP SR dňa 16. 04. 2021 stanovisko na základe žiadosti MŽP SR č. 4557/2021-1.7/ss-14819/2021 zo dňa 16. 03. 2021. V stanovisku uvádza (cit.): „V dobývacom priestore Stará Kremnička II sa v súčasnosti nedobýva. Organizácia ENERGOGAZ a.s. Košice (ďalej len „organizácia“) mala povolenie na banskú činnosť rozhodnutím OBÚ v Banskej Bystrici č. 543-1295/2010 z 16.04.2010 na roky 2010 – 2019 na pozemku par. č. KN-C 498/17 v katastrálnom území Bartošova Lehôtka. Organizácia v roku 2019 ukončila činnosť na uvedenom pozemku vydobytím zásob a následnou rekultiváciou vydobytých priestorov podľa „Plánu technickej a biologickej rekultivácie lesných pozemkov“ vypracovaný Národným lesníckym centrom Zvolen, č. 37/2009 z 09.10.2009. Organizácia dňa 04.11.2019 podala na OBÚ Banská Bystrica žiadosť zo dňa 4.11.2019 pod č. 1550-2512/2019 o povolenie banskej činnosti - dobývanie výhradného ložiska bentonitu v DP Stará Kremnička II na roky 2020 – 2029. OBÚ v Banskej Bystrici vydal rozhodnutie o povolení banskej činnosti – otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Stará Kremnička II č. 67- 1736/2020 z 29.7.2020 organizácií na roky 2020 – 2029 a na pozemkoch par. č. 498/24 a 498/25 v katastrálnom území Bartošová Lehôtka do 31.12.2025 a na pozemkoch par. č. 1171/16, 1171/17, 1171/18, 1171/19 v katastrálnom území Stará Kremnička do 31.12.2029 všetko o celkovej výmere 4,6912 ha s predpokladanou ročnou ťažbou 50 000 t/rok. Toto rozhodnutie zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

OBÚ v Banskej Bystrici oznamuje, že hraníc DP Stará Kremnička II sa dotýkajú hranice DP Bartošova Lehôtka I, Stará Kremnička III a Bartošová Lehôtka II. Vo vzdialenosti od 0,2 a viac km sú miesta dobývania v DP Stará Kremnička, Lutila, Lutila I, Kopernica V, Lutila II, Dolná Ves a Bartošová Lehôtka.

- DP Bartošová Lehôtka I, organizácia Sedlecký kaolín – Slovensko s.r.o., Banská Bystrica, nerast zeolit – povolená činnosť do roku 2022, ťažba 60 tis. ton/rok, hranice DP sa dotýkajú hraníc DP Stará Kremnička II
- DP Stará Kremnička III, organizácia REGOS s.r.o., Bratislava, nerast – bentonit v súčasnosti bez povolenia činnosti, hranice DP sa dotýkajú hraníc DP Stará Kremnička II
- DP Bartošová Lehôtka II, organizácia REGOS s.r.o., Bratislava, nerast bentonit – v súčasnosti bez povolenia činnosti, hranice DP sa dotýkajú hraníc DP Stará Kremnička II
- DP Stará Kremnička, organizácia Kremnická banská spoločnosť spol s r.o., Kremnica nerast bentonit, vzdialenosť hraníc medzi DP v najbližších bodoch je cca 0,35 km
- časť Okolo Salaša – Veľký Háj – povolená činnosť do roku 2029, ťažba 5 tis. ton/rok
- časť Jelšovský potok I – povolená činnosť do roku 2030, ťažba 60 tis. ton/rok
- DP Lutila, organizácia ENERGOGAZ a.s., Košice, nerast bentonit – povolená činnosť do roku 2026, ťažba 30 tis. ton/rok, vzdialenosť hraníc medzi DP v najbližších bodoch je cca 0,53 km
- DP Lutila I, organizácia REGOS s.r.o. Bratislava, nerast bentonit – povolená činnosť do roku 2028, ťažba 40 až 70 tis. ton/rok, vzdialenosť hraníc medzi DP v najbližších bodoch je cca 0,28 km
- Kopernica V, organizácia REGOS s.r.o., Bratislava, nerast bentonit – povolená činnosť do roku 2023, ťažba 1,5 tis. ton/rok, vzdialenosť hraníc medzi DP v najbližších bodoch je cca 1,04 km

- DP Lutilla II, organizácia REGOS s.r.o. Bratislava, nerast bentonit – povolená činnosť do roku 2034, ťažba 3 tis. ton/rok, vzdialenosť hraníc medzi DP v najbližších bodoch je cca 0,4 km
- DP Dolná Ves, organizácia REGOS s.r.o. Bratislava, nerast bentonit - povolená činnosť do roku 2024, ťažba 3 až 5 tis. ton/rok, vzdialenosť hraníc medzi DP v najbližších bodoch je cca 1,54 km
- DP Bartošová Lehôtka, organizácia SARMAT, Ing. Peter Majer, Horná Ves, nerast keramické íly – povolená činnosť do roku 2025, ťažba 10 tis. ton/rok, vzdialenosť hraníc medzi DP v najbližších bodoch je cca 1,16 km

Približné vzdialenosti v danej lokalite medzi jednotlivými DP je možné zamerať na <http://apl.geology.sk/geofond/loziska2/>.

OBÚ v Banskej Bystrici Vám v prílohe zasiela žiadosti o povolenie banskej činnosti od organizácie ENERGOGAZ a.s. Košice a rozhodnutia vydané OBÚ v Banskej Bystrici na povolenie banskej činnosti v DP Stará Kremnička II.

Prílohy:

Žiadosť organizácie ENERGOGAZ a.s. Košice o povolenie banskej činnosti výhradného ložiska bentonitu v DP Stará Kremnička II na roky 2010 -2019

Žiadosť organizácie ENERGOGAZ a.s. Košice o povolenie banskej činnosti výhradného ložiska bentonitu v DP Stará Kremnička II na roky 2020 -2029

Rozhodnutie vydané OBÚ Banská Bystrica č. 543-1295/2010 z 16.04.2010

Rozhodnutie vydané OBÚ Banská Bystrica č.67-1736/2020 z 29.07.2020.“

Dňa 22. 04. 2021 bolo na MŽP SR uskutočnené nahliadanie do spisu č. 4557/2021-1.7/ss navrhovateľom, v zastúpení doc. Ing. Jánom Koščom, PhD.

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

MŽP SR listom č. 4557/2021-1.7/ss-53426/2021 zo dňa 29. 09. 2021 upovedomilo v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníkov konania, že v rámci konania o podnete zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia, a že účastník konania a zúčastnená osoba má možnosť sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie bolo možné do 7 pracovných dní od doručenia predmetného upovedomenia. Vzhľadom na mimoriadnu situáciu z dôvodu ohrozenia verejného zdravia II. stupňa, ktorú vyhlásila Vláda Slovenskej republiky podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a na vydané opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosného ochorenia COVID-19, MŽP SR odporučilo dohodnúť si termín nahliadania do spisu vopred telefonicky alebo e-mailom.

Na upovedomenie o podkladoch rozhodnutia reagoval účastník konania, Peter Imriš vyjadrením zo dňa 01. 11. 2021, doručeným na MŽP SR dňa 10. 11. 2021, v ktorom uvádza, že trvá na svojich pôvodných pripomienkach a vyjadreniach. Uvádza, že s navrhovanou činnosťou nesúhlasí.

V rámci konania o podnete MŽP SR posúdilo navrhovanú činnosť podľa predloženej dokumentácie vo vzťahu k možným negatívnym vplyvom na životné prostredie a zdravie

obyvateľov v záujmovom území, a to najmä z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Hydrogeologické pomery ložiska sú jednoduché, báza ložiska sa nachádza nad miestnou eróznou úrovňou a ložisko nie je zvodnené. Íly tvoriace ložisko sú prakticky nepriepustné. Prítoky do ložiska po jeho otvorení a dobývaní budú tvorené atmosferickými zrážkami, ktoré sa predpokladajú odvádzať samospádom, podľa potreby aj prečerpávaním hromadiacich sa alebo postupne nahromadených vôd (banských vôd). Ani v blízkosti ložiska sa nenachádzajú pramene prírodných liečivých vôd a pramene stolových minerálnych vôd alebo vodné nádrže, ktoré by dobývaním tohto výhradného ložiska bentonitu v DP Stará Kremnička II. boli ohrozené alebo by dobývanie ložiska ohrozovali. Ložisko leží nad miestnou eróznou bázou. Na základe doterajších poznatkov v priestore lomu možno pozorovať najmä v jarných mesiacoch zvýšený prítok povrchových suťových vôd, ktoré sa na hranici s bentonitom kumulujú a vytvárajú menšie suťové plošné pramene, ktoré v suchom období zaniknú. Spôsob otvárania a postup dobývania na jednotlivých rezoch vylučuje zatopenie rezov. Ťažobné rezy sú vytvárané tak, aby k ich odvodňovaniu dochádzalo gravitáciou.

Skrývkové práce sa uvažujú vykonávať etapovite, v potrebnom predstihu pred postupom dobývacích prác, s postupom skrývkových a následných dobývacích prác v generálnom smere zhora – nadol. Etapovitosť skrývkových prác je, popri, čo možno najdlhšej ochrane lesných pozemkov pred postupom dobývacích prác, vhodná aj z dôvodu nevytvárania podmienok pre nežiaduce rozmáčanie a rozbredávanie povrchu ložiska, ktorému v súčasnej dobe zabraňuje prítomnosť povrchovej skrývky ložiska. Po odstránení skrývkových hmôt z plochy uvažovaných postupov dobývacích prác pre najbližšie cca 2 - 3 roky dôjde k nevyhnutým úpravám trasy v minulosti vytvorenej prístupovej komunikácie (dopravnej cesty) v úseku pred vstupom do už začatého otvárkového zárezu tak, aby bolo možné vytvoriť bezpečné prístupy ku pracovným plošinám príslušných k nim uvažovaných dobývacích rezov, resp. stupňov, ktorými bude dobývaný bentonit. Vzhľadom k tomu, že aj dobývanie bentonitu bude prebiehať v generálnom smere zhora – nadol, budú tieto odbočky ciest k príslušným pracovným plošinám postupne zanikať s postupom dobývacích prác. Postup dobývacích prác na jednotlivých rezoch bude sledovať bansko - geologické podmienky uloženia jednotlivých druhov úžitkového nerastu s rovnomerným postupom pracovnej fronty. Postup ťažby na jednotlivých ťažobných rezoch musí byť koordinovaný tak, aby nebol prekročený generálny svah lomu.

Technológia dobývania a mechanické vlastnosti ťaženej suroviny – bentonitu, ako aj skrývky si nevyžadujú, aby boli rozpojované iným spôsobom, ako je rozpojovanie mechanické dobývacími strojmi. V prípade výskytu kompaktnějších a súdržnejších častí nadložia ložiska rozpojovanie horniny bude vykonávané za pomoci pneumatického kladiva.

Pred vlastným dobývaním ložiska je potrebné uskutočniť odlesnenie, odhrnutie humusného horizontu a skrývku ložiska, ako aj vybudovanie, resp. rekonštrukciu prístupovej cesty v DP v nadväznosti na existujúcu lesnú cestu. V rámci realizácie navrhovanej činnosti môžu negatívne vplyvy na pôdu nastať v prípade vzniku havarijnej situácie, spôsobenej napr. poruchou stavebných mechanizmov a strojov, porušením pracovnej disciplíny, alebo poruchou dopravných prostriedkov, čím môže dôjsť ku kontaminácii znečisťujúcimi látkami. Na základe navrhovaných bezpečnostných a organizačných opatrení sa nepredpokladá kontaminácia pôd nachádzajúcich sa v riešenom území a jeho širšom okolí.

MŽP SR po preštudovaní podnetu a doručených stanovísk zastáva názor, že vzhľadom na povahu a rozsah navrhovanej činnosti, miesto realizácie, únosnosť a zraniteľnosť dotknutého územia a vzhľadom na význam predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou navrhovanej činnosti, sa navrhovaná činnosť má posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, nakoľko nemožno vylúčiť, že s jej realizáciou nebudú spojené pravdepodobne významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie. Uvedená nejednoznačnosť sa zakladá aj na skutočnosti absencie environmentálnej dokumentácie, ktorou je správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie, ktorá je nevyhnutnou súčasťou posudzovania vplyvov na životné prostredie, avšak nie je možné ju vypracovať a predložiť v rámci konania o podnete podľa § 19 zákona o posudzovaní vplyvov.

S prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovaná činnosť môže mať pravdepodobne významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na obyvateľstvo dotknutého územia v kumulácii s už existujúcimi ťažobnými činnosťami, považuje MŽP SR za nevyhnutné, aby bolo, s cieľom zistiť presne a úplne skutočný stav veci, s ohľadom na účel zákona o posudzovaní vplyvov rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. MŽP SR zastáva názor, že je nevyhnutné preukázať a vyhodnotiť pravdepodobné vplyvy súvisiace s realizáciou navrhovanej činnosti v podrobnosti, ktorú MŽP SR následne, po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia, určí na základe ustanovení § 30 zákona o posudzovaní vplyvov v rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti.

MŽP SR zastáva názor, že nie je možné pri vyhodnocovaní vplyvov navrhovanej činnosti vylúčiť skutočnosť, že realizácia navrhovanej činnosti nebude mať významne nepriaznivý vplyv na životné prostredie. MŽP SR verdikt rozhodnutia opiera aj o zásadu predbežnej opatrnosti, naplňajúcu účel zákona o posudzovaní vplyvov, ktorú nemožno považovať za prejav svojvôle v rámci rozhodovania, nakoľko na využitie tejto zásady boli splnené predpoklady ako je identifikácia možných negatívnych vplyvov, ktoré nie je možné kvalifikovane vylúčiť vzhľadom na absenciu preukazných dôkazov a zároveň má MŽP SR za to, že nezohľadnením by mohlo dôjsť k nezvratným následkom takéhoto konania (poškodenie alebo až zničenie dotknutého územia). MŽP SR tento záver opiera aj o skutočnosť, že dotknuté orgány a dotknutá obec v doručených stanoviskách požadovali posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR poukazuje aj na ustanovenie § 19 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov, v zmysle ktorého príslušný orgán pri rozhodovaní použije kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 tohto zákona, pričom s cieľom zistiť presne a úplne skutočný stav veci, vzhľadom na to, že z predložených podkladov a stanovísk nie je možné vyhodnotiť kritériá tak, aby bolo možné jednoznačne určiť, že navrhovaná činnosť samostatne a v kumulácii s existujúcimi činnosťami nebude mať pravdepodobne významný nepriaznivý vplyv, MŽP SR rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Navrhovateľ bude povinný v správe o hodnotení preukázať, že realizácia navrhovanej činnosti nebude mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie. Upresnenie všetkých potrebných špecifických požiadaviek pre správu o hodnotení činnosti bude súčasťou rozsahu hodnotenia, ktorý bude určený podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov. V správe o hodnotení je nutné vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie komplexne, vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov so zreteľom na existujúce a plánované činnosti v dotknutom území.

MŽP SR upozorňuje navrhovateľa, že po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti. Pre

nasledujúce kroky posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti sa uplatnia jednotlivé ustanovenia zákona o posudzovaní vplyvov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na MŽP SR.

Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné správnym súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Mgr. Michaela Seifertová
generálna riaditeľka sekcie

Rozdeľovník

Doručuje sa (*elektronicky*):

1. **ENERGOGAZ**, a. s., Hroncova 3, 040 01 Košice
2. **Obvodný banký úrad Banská Bystrica**, ul. 9 mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica
3. **Hlavný banký úrad**, Kammerhofská 25, 969 01 Banská Štiavnica
4. **Obec Bartošova Lehôtka**, Obecný úrad, Bartošova Lehôtka 80, 967 01 Kremnica
5. **Obec Stará Kremnička**, Obecný úrad, Obec Stará Kremnička 198, 965 01 Stará Kremnička
6. **Okresný úrad Žiar nad Hronom**, Životné prostredie, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
7. **Okresný úrad Žiar nad Hronom**, Pozemky a lesy, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
8. **Okresný úrad Žiar nad Hronom**, Doprava a pozemné komunikácie, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
9. **Okresný úrad Žiar nad Hronom**, Krízové riadenie, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
10. **Okresný úrad Žarnovica**, Pozemky a lesy, Bystrická 53, 966 81 Žarnovica
11. **Okresný úrad Žarnovica**, Životné prostredie, Bystrická 53, 966 81 Žarnovica
12. **Okresný úrad Banská Bystrica**, Životné prostredie, Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
13. **Okresný úrad Banská Bystrica**, Pozemky a lesy, Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
14. **Banskobystrický samosprávny kraj**, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
15. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom**, Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom
16. **Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Žiar nad Hronom**, SNP 127, Žiar nad Hronom
17. **OZ Kremnické vrchy pre život**, Bartošova Lehôtka 170, 967 01 Kremnica
18. **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, sekcia energetiky, Mlynské nivy 44/a, 82109 Bratislava**
19. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, TU
20. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU

Doručuje sa (*poštou*):

21. **Peter Imriš**, Kingston Lane, UB8 3PH, Uxbridge, United Kingdom